

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 82/19
V Luxemburgu 26. júna 2019

Rozsudok vo veci C-723/17
Lies Craeynest a i./Brussels Hoofdstedelijk Gewest a i.

Vnútroštátne sudy majú právomoc kontrolovať výber umiestnenia staníc na meranie kvality ovzdušia a prijať voči dotknutému vnútroštátnemu orgánu všetky potrebné opatrenia

Na posúdenie dodržania limitných hodnôt sa musí vziať do úvahy úroveň znečistenia na každom vzorkovacom mieste samostatne

Viacerí obyvatelia Regiónu Brusel – Hlavné mesto (Belgicko), ako aj organizácia na ochranu životného prostredia ClientEarth sa pred Holandskojazyčným súdom prvého stupňa v Bruseli sporia s Regiónom Brusel a Bruselským inštitútom pre správu životného prostredia o otázke, či plán kvality ovzdušia pre bruselskú zónu možno považovať za dostatočný.

Holandskojazyčný prvostupňový súd v Bruseli teda v tejto súvislosti požiadal Súdny dvor o výklad príslušných ustanovení práva Únie, a najmä smernice o kvalite okolitého ovzdušia a čistejšom ovzduší v Európe¹. Holandskojazyčný prvostupňový súd v Bruseli sa v prvom rade pýta, v akom rozsahu môžu vnútroštátne sudy kontrolovať umiestnenie vzorkovacích miest (meracích staníc), a v druhom rade, či možno na účely posúdenia dodržania limitných hodnôt stanoviť priemernú hodnotu z výsledkov rôznych meracích staníc.

Vo svojom rozsudku z dnešného dňa Súdny dvor najskôr konštatuje, že **smernica stanovuje podrobné pravidlá používania a umiestnenia vzorkovacích miest umožňujúcich merať kvalitu ovzdušia** v zónach a aglomeráciách, z ktorých sa skladá územie každého členského štátu.

Podľa Súdneho dvora niektoré z týchto pravidiel stanovujú **jasné, presné a bezpodmienečné povinnosti, takže jednotlivci sa môžu na ne odvolať proti štátu**. To platí predovšetkým v prípade povinnosti zriadiť vzorkovacie miesta tak, aby poskytovali informácie o najznečistenejších miestach, alebo povinnosti zriadiť aspoň minimálny počet vzorkovacích miest. Vnútroštátnym súdom prináleží overiť splnenie týchto povinností.

Hoci Súdny dvor pripúšťa, že príslušné vnútroštátne orgány disponujú voľnou úvahou na určenie konkrétneho umiestnenia vzorkovacích miest, zdôrazňuje, že táto právomoc nie je v žiadnom prípade vylúčená z akéhokoľvek súdneho preskúmania.

V tejto súvislosti Súdny dvor uvádza, že umiestnenie vzorkovacích miest má kľúčový význam pre systém hodnotenia a zlepšovania kvality ovzdušia, najmä v prípadoch, keď úroveň znečistenia presahuje určitý prah. Z toho vyplýva, že samotný predmet smernice by bol ohrozený, ak by vzorkovacie miesta v danej zóne alebo aglomerácii neboli zriadené v súlade s kritériami, ktoré stanovuje.

Príslušným vnútroštátnym orgánom teda prináleží, aby zvolili umiestnenie vzorkovacích miest tak, aby sa minimalizovalo riziko, že prekročenie limitných hodnôt nebude zaznamenané. V tejto súvislosti tieto orgány majú povinnosť opierať svoje rozhodnutia o spoľahlivé vedecké údaje a vypracovať komplexnú dokumentáciu podporujúcu voľbu umiestnenia všetkých monitorovacích

¹ Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/50/ES z 21. mája 2008 o kvalite okolitého ovzdušia a čistejšom ovzduší v Európe (Ú. v. EÚ L 152, 2008, s. 1), zmenená smernicou Komisie (EÚ) 2015/1480 z 28. augusta 2015 (Ú. v. EÚ L 226, 2015, s. 4).

miest. Táto dokumentácia sa musí pravidelne aktualizovať, aby sa overilo, či sú kritériá výberu stále platné.

Okrem toho, ak osoba podliehajúca súdnej právomoci je oprávnená požiadať súd o preskúmanie, či vnútroštátne právne predpisy alebo ich uplatňovanie zostali v medziach voľnej úvahy stanovenej smernicou pri výbere umiestnenia vzorkovacích miest, **tento súd má tiež právomoc prijať vo vzťahu k dotknutému vnútroštátnemu orgánu všetky potrebné opatrenia, ako napríklad súdny príkaz, aby sa zabezpečilo, že tieto miesta budú umiestnené v súlade s kritériami stanovenými v tejto smernici.**

Pokiaľ ide o otázku možnosti stanoviť priemernú hodnotu z výsledkov nameraných vo všetkých vzorkovacích miestach na účely posúdenia dodržania limitných hodnôt, Súdny dvor odpovedá, že určenie priemeru hodnôt nameraných vo všetkých vzorkovacích miestach v zóne alebo aglomerácii neposkytuje užitočný údaj o vystavení obyvateľstva znečisťujúcim látkam. Takýto priemer predovšetkým neumožňuje určiť úroveň vystavenia populácie vo všeobecnosti. Táto úroveň sa totiž meria pomocou vzorkovacích miest, ktorých umiestnenie bolo osobitne určené v závislosti od tohto účelu.

Súdny dvor preto konštatuje, že na posúdenie dodržania limitných hodnôt členským štátom je rozhodujúca úroveň znečistenia nameraná v každom jednotlivom vzorkovacom mieste. **Na konštatovanie prekročenia limitnej hodnoty v priemere vypočítanom za jeden kalendárny rok teda stačí, ak úroveň znečistenia presahujúca túto hodnotu bola nameraná na jednom vzorkovacom mieste.**

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlásenia rozsudku je k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106